

DZIENNIK URZĘDOWY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 3 lipca 2018 r.

Poz. 4241

WOJEWODA ŚLĄSKI

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR NPII.4131.4.65.2018 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 2 lipca 2018 r.

w sprawie zmiany nazwy ulicy

Na podstawie art. 6 ust. 2 w związku z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r., poz. 744 z późn. zm.), dalej jako „ustawa”

zarządza się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się zmiany nazwy ulicy "*Alojzego Firganka*" (05030) położonej na terenie Gminy Bestwina (sołectwo Kaniów) na całym jej przebiegu, na: "*Wodną*" - "*ul. Wodna*".

§ 2. Wykonanie zarządzenia zastępczego powierza się Wójtowi Gminy Bestwina.

§ 3. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

§ 4. Zarządzenie zastępcze podlega wykonaniu począwszy od dnia wejścia w życie.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego, zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. W przypadku niewykonania tego obowiązku w ww. terminie tj. do dnia 2 września 2017 r. właściwy wojewoda ma obowiązek wydania zarządzenia zastępczego, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wskazany termin. Wydanie ww. zarządzenia zastępczego, zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy winno zostać poprzedzone uzyskaniem opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z przepisem art. 1.

W przedmiotowej sprawie Wojewoda Śląski pismem z dnia 19 października 2017 r., Nr NPII.4100.313.2017 zwrócił się do Wójta Gminy Bestwina z prośbą o udzielenie informacji, dotyczącej ulicy "*Alojzego Firganka*" położonej na terenie Gminy Bestwina (sołectwo Kaniów) tj.: jaką postać upamiętnia ww. nazwa ulicy oraz kto i kiedy nadał nazwę tej drodze - w przypadku, gdy była to Rada

Gminy Bestwina (Rada Narodowa), poproszono o przesłanie Wojewodzie uchwały w sprawie nadania nazwy ww. ulicy wraz z uzasadnieniem.

W odpowiedzi na wyżej wskazaną korespondencję, Wójt Gminy Bestwina pismem z dnia 23 października 2017 r., Nr ST.720.81.2017 wskazał, że przedmiotowa nazwa ulicy upamiętnia mieszkańca Gminy Bestwina, a nazwę ww. drodze nadano uchwałą Nr XVIII/52/80 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Czechowicach - Dziedzicach z dnia 27 czerwca 1980 r. w sprawie: nadania nazw ulicom na terenie sołectwa Kaniów. Do przedmiotowej odpowiedzi załączono kserokopię wyżej powołanej uchwały Nr XVIII/52/80 Rady Narodowej Miasta i Gminy w Czechowicach - Dziedzicach z dnia 27 czerwca 1980 r.

Powyżej wskazanej ulicy "Alojzego Firganka" w Centralnym Rejestrze Ulic (ULIC) prowadzonym przez Główny Urząd Statystyczny nadano identyfikator 05030.

Wojewoda Śląski realizując wymóg wynikający z art. 2 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 3 ustawy, pismem z dnia 30 października 2017 r., Nr NPII.4100.313.2017 zwrócił się do Instytutu Pamięi Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu o wydanie opinii dotyczącej zgodności nazwy ulicy "Alojzego Firganka" położonej na terenie Gminy Bestwina (sołectwo Kaniów) z art. 1 ustawy. W dniu 5 czerwca 2018 r. Wojewodzie Śląskiemu została doręczona opinia z dnia 29 maja 2018 r. Nr BUW-940-11(85)/18 wskazująca, że w opinii Instytutu Pamięi Narodowej nazwa ulicy "Alojzego Firganka" na terenie Gminy Bestwina jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.

W wyżej wskazanej opinii podniesiono, iż „*Alojzy Firganek (1918-1985) był w czasie wojny i po wojnie działaczem komunistycznym. Urodził się w Bestwince. Przed wybuchem II wojny światowej związał się z Polską Partią Socjalistyczną oraz Organizacją Młodzieżową Towarzystwa Uniwersytetu Robotniczego. Pracował fizycznie w Cegielni w Bestwince, a następnie w kopalni "Silesia" w Czechowicach - Dziedzicach. W czasie wojny związał się z konspiracją komunistyczną. W październiku 1942 r. wstąpił do utworzonej na polecenie Stalina, komunistycznej Polskiej Partii Robotniczej. Budowała ją przerzucona do kraju z Moskwy grupa dywersyjna Marcelego Nowotki. Od września 1944 r. Firganek był członkiem Armii Ludowej. Stanowiła ona zbrojne ramię stalinowskiej PPR. Po wkroczeniu Armii Czerwonej zaangażował się w zwalczanie podziemia niepodległościowego. W 1945 r. przeszedł szkolenie partyjne w Centralnej Szkole PPR w Łodzi. W tym samym roku pełnił również funkcję kierownika grupy agitacyjno-propagandowej Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego - specjalnej formacji wojskowej sformowanej na wzór wojsk wewnętrznych NKWD do walki z podziemiem niepodległościowym. W latach 1945-1946 był przewodniczącym Zarządu Miejskiego komunistycznej organizacji młodzieżowej - Związku Walki Młodych w Bielsku. Od 1948 r. był działaczem komunistycznej Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej. W latach 1946-1949 pełnił funkcję sekretarza Oddziałowego Związku Zawodowego Metalowców w Warszawie. W latach 1950-1952 był słuchaczem dwuletniej Szkoły Partyjnej przy Komitecie Centralnym PZPR w Warszawie. Po ukończeniu studiów był sekretarzem koncesjonowanej Centralnej Rady Związków Zawodowych. W 1970 r. ukończył studia na Wyższej Szkole Ekonomicznej w Katowicach. W 1972 r. został radcą Ambasady PRL w Pradze, a następnie w latach 1977-1984 pełnił funkcję wiceprezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Zmarł w 1985 r.*

W przedmiotowej opinii również wskazano, że „*Według art. 1 ust. 1 ustawy nazwy [...] urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny, ani w inny sposób takiego ustroju propagować. Nadto zgodnie z wykładnią językową "symbolizować" oznacza przedstawiać coś pod postacią symbolu; być symbolem czegoś. Z kolei "propagować" to szerzyć, upowszechniać idee, hasła, myśli (zob. Słownik Języka Polskiego, oprac. E. Sobol, Warszawa, 2005, s.761, 979).*

W podsumowaniu ww. opinii wskazano, że „*W świetle przytoczonych faktów historycznych nie ulega kwestii, iż osoba Alojzego Firganka stanowi symbol komunizmu, o jakim mowa w art. 1 ust. 1 ustawy. Powyższe znajduje dodatkowe odzwierciedlenie w nazwie ulicy, która wskazaną postać upamiętnia. Tym samym nazwa ta propaguje komunizm, a co za tym idzie jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy.*

Wojewoda Śląski w pełni podziela i przyjmuje wnioski płynące z ww. opinii, uznając konieczność - wobec bezczynności Rady Gminy Bestwina - zmiany nazwy ulicy "Alojzego Firganka", jako sprzecznej z art. 1 ust. 1 ustawy.

Również samodzielne ustalenia dokonane przez Wojewodę Śląskiego w odniesieniu do przedmiotowej nazwy ulicy "Alojzego Firganka" potwierdzają, iż nazwa ta odnosi się do osoby symbolizującej

i propagującej komunizm. Jak ustalił Wojewoda Śląski, Alojzy Firganek był aktywnym działaczem komunistycznym. Był przeszkolony partyjnie w Centralnej Szkole Polskiej Partii Robotniczej w Łodzi. W 1945 r. jako członek PPR posługiwał się pseudonimem "Śmiały". Od 8 czerwca 1945 r. do 20 lipca 1945 r. pełnił funkcję kierownika grupy agitacyjno-propagandowej KBW, Lublin. Przewodniczący Zarządu Miejskiego Związku Walki Młodych w Bielsku-Białej oraz sekretarz Oddz. Związku Zawodowego Metalowców w Bielsku-Białej. W latach 1949-1950 r. sekretarz Zarządu Głównego Związku Zawodowego Metalowców w Warszawie.

Uwzględniając powyższe, Wojewoda Śląski stwierdza, iż fakt honorowania Alojzego Firganka w nazwie ulicy sprawia, że posiada ona charakter nazwy upamiętniającej osobę ściśle związaną z ustrojem komunistycznym, a zatem symbolizująca oraz propagująca komunizm.

Wojewoda Śląski pismem z dnia 17 listopada 2017 r., Nr NPII.4100.313.2017 zwrócił się do Wójta Gminy Bestwina z prośbą o podanie propozycji nowej nazwy ww. ulicy, adekwatnej do nazw ulic, które położone są w najbliższej okolicy.

W odpowiedzi Wójt Gminy Bestwina pismem z dnia 22 listopada 2017 r., Nr GiŚ.6625.000003.2017 zaproponował, aby wskazanej drodze nadać nazwę ulica „Wodna”.

Wojewoda Śląski uwzględnił zaproponowaną wyżej nazwę ulicy, gdyż nazwa ulicy "Wodna" koreluje z pozostałymi nazwami ulic w Gminie Bestwina (w sołectwie Kaniów).

Reasumując, wydanie zarządzenia zastępczego, w sprawie zmiany nazwy ulicy z „Alojzego Firganka” na „Wodną” należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Na podstawie art. 5 ust. 1 i ust. 2 ustawy pisma oraz postępowania sądowe i administracyjne w sprawach dotyczących ujawnienia w księgach wieczystych oraz uwzględnienia w rejestrach, ewidencjach i dokumentach urzędowych zmiany nazwy dokonanej na podstawie ustawy są wolne od opłat. Zmiana nazwy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.

Na niniejsze zarządzenie zastępcze, zgodnie z art. 6c ustawy, w związku z art. 4 ustawy z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki oraz ustawy o zmianie ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 2495), służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia zarządzenia, jedynie w przypadku, gdy brak możliwości wykonania obowiązku, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy, wynikał z przyczyn niezależnych od jednostki samorządu terytorialnego.

z up. Wojewody Śląskiego
Dyrektor Wydziału Nadzoru Prawnego

Krzysztof Nowak

Otrzymują:

- 1) Rada Gminy Bestwina,
- 2) a/a.